

COLORJEVE INFORMACIJE

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA COLOR MEDVODE

LETO XX.

APRIL 1991

263360

Št. 4(217)

Podjetniška kolektivna pogodba

Z uvedbo instituta kolektivne pogodbe z zveznim in republiškim zakonom o delovnih razmerjih se pričinja obdobje, ki pomeni prelomnico v oblikovanju pristopov k urejanju pravic in obveznosti iz delovnega razmerja in možnost hitrejšega prilagajanja spremembam gospodarskih tokov, ter ciljem poslovne politike. S kolektivnimi pogodbami urejena delovna razmerja je Slovenija spoznala že v predvojni Jugoslaviji. V

povojnem času pa je pomen le-teh upadel in so se pojavljale v sistemu delovnega prava le obrobno. Enostavno bi bilo razvoj nadaljevati tam, kjer je bil prekinjen, vendar je desetletje nelastninske koncepcije družbene lastnine našo miselnost preoblikoval v nasprotju z miselnostjo, ki jo terja zdajšnji čas — čas pluralnih oblik lastnine. Hitreje kot bomo dojeli bistvo tega preokreta in to tudi sprovedli v delo na širšem in ožjem

področju, hitreje se bomo lahko vključili v gospodarske tokove, ki takšnih prekinitev niso poznali.

S septembrom lanskega leta, t.j. z uveljavitvijo splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo, so v temelju dogovorjena in enotno urejena vsa tista delovnopravna vprašanja, ki so skupna vsem gospodarskim subjektom v republiki, specifičnosti posameznih dejavno-

nadaljevanje na 2. strani

Podjetniška kolektivna pogodba

nadaljevanje s 1. strani

sti pa prepuščene ureditve tako imenovanim branžnim oz. podjetniškim kolektivnim pogodbam.

Branžna kolektivna pogodba za dejavnost, kateri pripadamo, je še v fazi usklajevanja, zato je v Colorju prevladalo mnenje, da se pripravi delovni osnutek za našo t.j. podjetniško kolektivno pogodbo.

Osnovna usmeritev pri izdelavi podjetniške kolektivne pogodbe je bila ta, da je vsebina zasnovana tako, da ne ponavlja rešitev delovnopравnih vprašanj, ki jih dokončno določajo že višji akti (zvezni in republiški zakon, SKP), ampak ureja le tista področja, za katera nalaga zakon in splošna KP, da se določijo v podjetniški KP. Kot izhodišča pri pripravi osnutka je team strokovnih služb upošteval:

- določila splošne KP za gospodarstvo,
- nekatere predloge iz osnutka panožne KP in
- nekatere uveljavljene principe v sistemu urejanja delovnih razmerij, izobraževanja, nagrajevanja, socialnega varstva, itd.

S takim pristopom naj bi odpadli nekateri dosednji pravilniki kot n.pr. pravilnik o delovnih razmerjih, tisti pa, ki bi še ostali, bi bili le ustrezni organizacijski predpisi, n.pr. pravilnik o disciplinski in odškodninski odgovornosti.

Do uveljavitve podjetniške kolektivne pogodbe je potrebno opraviti še nekaj pomembnih aktivnosti, te pa bi bile:

- obravnava delovnega osnutka PKP na kolegiju;
- izdelava osnutka in strokovna razprava na delavskem svetu in IO sindikata;
- usklajevanje s sindikatom;
- izdelava predloga KPK;
- obravnava, sprejem in podpis PKP na delavskem svetu in IO sindikata;
- razporejanje delavcev v tarifne razrede in s sklepi na delovna mesta;
- individualno podpisovanje pogodb o zaposlitvi.

V interesu vseh naj bi bile aktivnosti opravljene najkasneje do 1. julija 1991, sama PKP pa odraz realnih možnosti in poslovnih usmeritev našega podjetja.

H.D.

Upokojevanje po novem

Kaj prinaša delovno besedilo novega pokojninskega zakona? Novosti je toliko, da jih ni mogoče stlačiti v kratek članek. Zato je prav, da potešimo najhujšo radovednost le z informacijo tistim, ki danes silijo v predčasno upokojevit.

Zakon bo začel veljati 1. 1. 1992. Če boste zahtevek za upokojevit vložili 31. 2. 1991, boste svoje pravice še lahko uveljavili po starem zakonu. Zato delajo napako vsi tisti, ki panično bežijo v predčasni pokoj že danes, čeprav bodo izpolnili pogoje za redno upokojevit šele v drugi polovici leta. Delovno besedilo celo vsebuje člen, ki omogoča uveljavitev pravic po starem zakonu, za tiste, ki bodo to zahtevali, še eno leto po veljavnosti novega zakona.

Ljudje so silili v predčasni pokoj tudi zato, ker so se razširile novice, ki jih ni moglo pogasiti nobeno zatrjevanje tistih, ki so vedeli, kaj se pripravlja, da se bo podaljšalo trajanje polne pokojninske dobe. Kot to ve vsakdo, moški doseže polno pokojninsko dobo po 40 letih in ženska po 35 letih.

Zagotavljam, da se to ne bo spremenilo! Zato pa je predlagano, da se zaostri drugi pogoj za starostno upokojevit. Moški se namreč lahko upokoji ne glede na svojo starost, ko doseže 40 let pokojninske dobe. Če pa še nima 40 let pokojninske dobe, se lahko upokoji, ko je star 60 let in ima vsaj 20 let pokojninske dobe. In ta starostna meja šestdesetih let naj se bi zaostрила. Po novem se naj bi moški lahko upokojili šele po 63. letu. To pa bo veljalo šele od leta 1997 dalje. Od leta 1992 do leta 1997 pa bo veljalo prehodno obdobje, v katerem se bo potrebna starost vsako leto podaljšala za pol leta. Moški, ki ne bo imel 40 let pokojninske dobe, se bo lahko v letu 1992 upokojil le, če bo star vsaj 60 let in 6 mesecev. V letu 1993 pa bo moral biti star že 61 let. In tako dalje.

Isto se bo zgodilo z žensko. Ta se bo v letu 1992 lahko upokojila, če še ne bo imela 35 let delovne dobe le, če bo stara že 55 let in 6 mesecev. V letu 1993 pa bo morala biti stara že 56 let. V letu 1997 pa bo morala biti stara 58 let.

To je prva zaostritev. Druga zaostritev bo prizadela manjše število upokojencev. Po novem naj bi moški mogli v pokoj kljub dopolnjenim 40 letom pokojninske dobe šele pri določeni starosti. To je potrebno razložiti. Zakon do-

voljuje, da se človek lahko redno zaposli šele, ko je star 15 let. To pomeni, da je po 40 letih dela star 55 let in gre torej lahko že v pokoj. Ni mu treba čakati na 60. rojstni dan. Od leta 1997 naprej pa bo moral počakati na 58 rojstni dan, da bo kljub 40. letom pokojninske dobe smel v pokoj. Ženska, ki gre s 15. rojstnim dnevom v službo, ima lahko polno pokojninsko dobo (35 let) po 50. rojstnem dnevnu. Po novem zakonu bo od leta 1997 smela v pokoj kljub polni delovni dobi šele, ko bo stara 53 let. Tudi tu bo od leta 1992 do leta 1997 veljalo prehodno obdobje, v katerem se bo ta starost vsako leto podaljšala za pol leta.

Tako — to je ta velika skrivnost! Mlajših rodov ta sprememba zakona ne bo prizadela, saj gre le še redkokdo v službo pri 15. letih. Vsi gredo najprej v šolo in se v glavnem zaposlujejo po 18. letu starosti. Drugače pa bo seveda za starejše, ki so se po vojni zaposlili in imajo morda še kakšna dvojna leta. Beneficirana delovna doba bo na nove starostne meje vplivala tako, da se bodo le-te zniževale za priznane mesece beneficirane delovne dobe. Tudi delavcem na beneficiranih delih se bo torej poznala zaostritev.

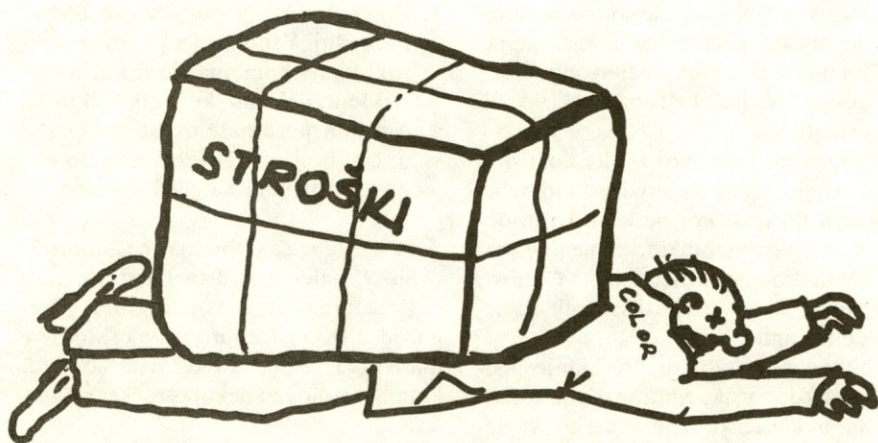
V čem je smisel teh sprememb? Želi se zmanjšati število upokojencev tako, da se zmanjša število novih upokojencev.

Tudi predčasno upokojevanje bo zato odpravljeno. V bodoče se bodo lahko predčasno upokojili le tisti, ki bodo delo izgubili zaradi stečajev ali iz operativnih razlogov. To pa pomeni, da bodo morali imeti uradno potrdilo, da njihovo delo ni več potrebno.

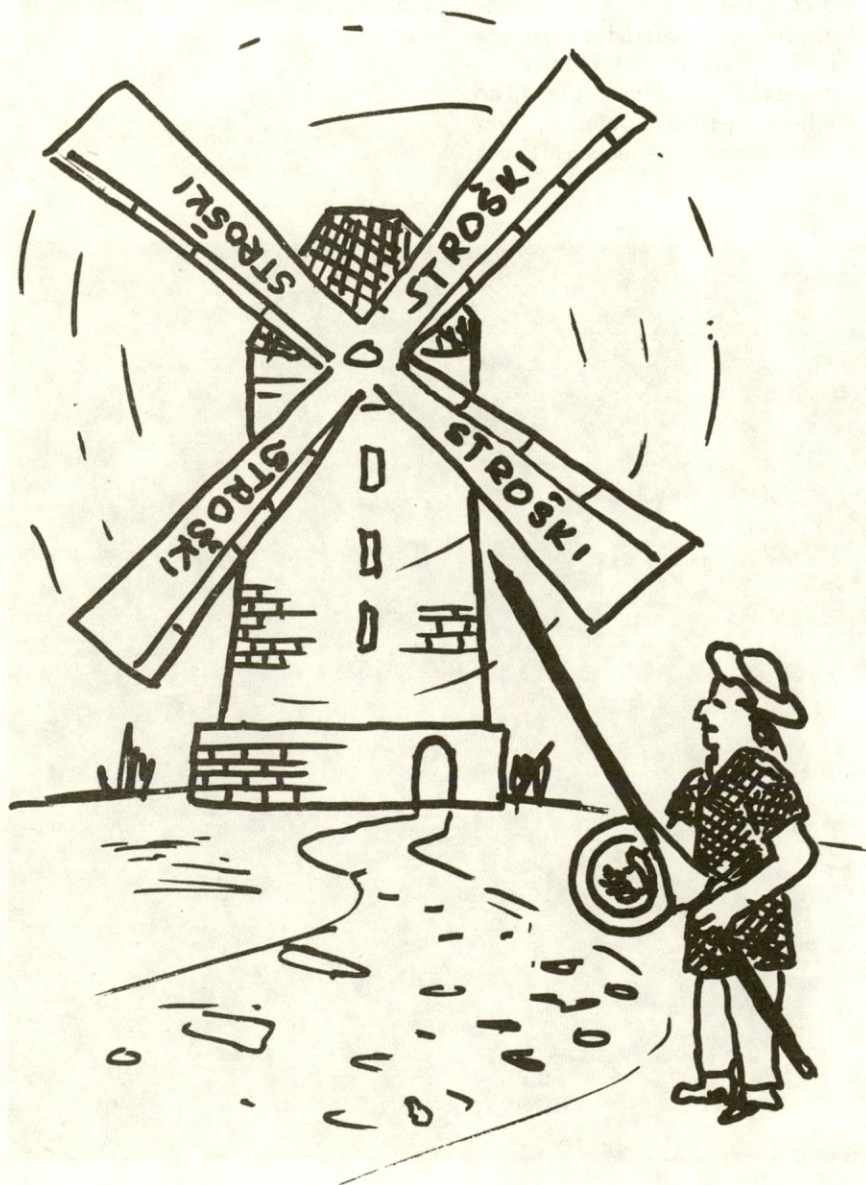
(Članek je bil objavljen v Delavski enotnosti)

COLORJEVE INFORMACIJE izdaja organizacija združenega dela Color Medvode, vsak mesec v nakladi 900 izvodov. Glasilo ureja uredniški odbor: Marko Ažman, France Erman, Milena Kržin, (odgovorna urednica), Franci Rozman (glavni urednik) in Janez Žerovnik. Fotografije Franci Rozman. Razmnoževanje PLEŠKO, Ljubljana. Po mnenju Sekretariata za informacije pri Izvršnem svetu Skupščine SRS št. 421-1/72 je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Stroški, stroški...

Brez besed...

Večni boj...

Gospodarska moč podjetij se katastrofalno slabša, večina jih je na robu preživetja, tokrat smo med tistimi, ki se jim razmere bistveno slabšajo tudi mi. Proizvodnja zaradi manjšega povpraševanja upada, naročeno pa se prodaja z velikim rizikom, da zaradi nelikvidnosti naročnika blago ne bo plačano. Torej stanje je resno in tega se zaveda tudi vodstvo podjetja. Sprejeti je bilo potrebno vrsto ukrepov, ki nam bodo zagotovili dokončanje investicije in preživetje.

Izdelana podrobna analiza vseh stroškov, ki smo jih ustvarili v preteklem letu kaže, da večina teh še naprej nenormalno raste, to pa je znak, da se v podjetju premalo ali nič ne trudimo, da bi te zadrževali v planiranih okvirih. Upravičeno se sprašujemo, kje so vzroki za tako početje, za tako neodgovorno ravnanje. Eno je prav gotovo. Mnogo let v našem podjetju, razen nekaj krajših kriznih obdobj, ni bilo večjih problemov pri poslovanju. Plače so bile vedno izplačane v predvidenem terminu in če smo odkriti nam tudi požar ni bistveno stanjšal denarnice.

Torej samo en zaključek je mogoč.

Enostavno smo prepričani, da se "Colorju" ne more ničesar zgoditi in da s takim načinom dela postajamo nesmrtni.

Mislim, da je zadnji čas, da stopimo iz omame lažnih občutij in se končno pripravimo na boj s krizo in krut spopad s trgom. Trg bo s takimi kot smo mi še posebno neusmiljen.

J.P.

MILANO — Vzorčni sejem pohištva

Kaj ponuja svetovni vrh v oblikovanju, izdelavi in obdelavi pohištva — tega stalnega človekovega spremljevalca, ki mu nenehno zapolnjuje prostor bivanja in ustvarjanja?

Predvsem je vse bolj jasno eno: pohištvo v interierju postaja del prostora, nosilec umetniškega oblikovanja, je eksponat, ki dopolnjuje in poudarja arhitekturo notranjosti.

Torej se izgublja njegov osnovni utilitaristično-uporabnostni namen in povečuje njegova artistična nota — poudarek.

Jasno, ta dejstva vsekakor ne veljajo za pohištvo, ki ga poznamo in kupujemo navadni zemljani. Na takem sejmu ta naša kategorija zase skoraj nima česa videti.

Tako le cedimo slino ob prikazanem in se morda čudimo pomanjkanju okusa tistih, komur so namenjeni nekateri izdelki po vsekakor zasoljenih cenah.

Torej škatlatega pohištva ni več!

Prikazano bi lahko razdelili na par kategorij:

1. Masivno pohištvo elegantne zaobljene oblike, prvovrstna konstrukcija, les plemeniti: oreh, mahagonij, teak, design še najbližji naši "klasični" predstavi.
2. Unikatno pohištvo — kjer domišljiji zrastejo krila, materiali so najrazličnejši od lesa, kovine v surovi in obdelani verziji, steklo, kamenine, naravne in imitacije, umetne snovi, oblike pa od neoklasicističnih do nedefiniranih.
3. Stilno pohištvo: tu prevladuje neorokoko, barok, egipčansko, meščanski in klasicistični, v čemer so Angleži pravi mojstri — saj ti ni jasno ali gledaš pedeset, deset let star ali nov usnjen naslonjač, ki je, seveda, narejen za skoraj večno.
4. Stekleno pohištvo, ki ga veliko ne moremo strpati v prve tri skupine. Konstrukcijski material je lahko pravo steklo, akril ali kakšno drugo prozorno čudo. Zakrivljeno, ukrivljeno, lomljeno, peskano, opalno, brezbarvno, obarvano — idejam ni konca.
5. Posebna vrsta je pohištvo za Bližnji in Srednji Vzhod, kjer je obvezen visoki sijaj, kombinacije s kovinami, steklom, ogledali, keramiko; skratka čim bolj je za naše okuse načičkano in čim bolj se sveti, tem bolj bo kupec s turbanom na glavi srečen.

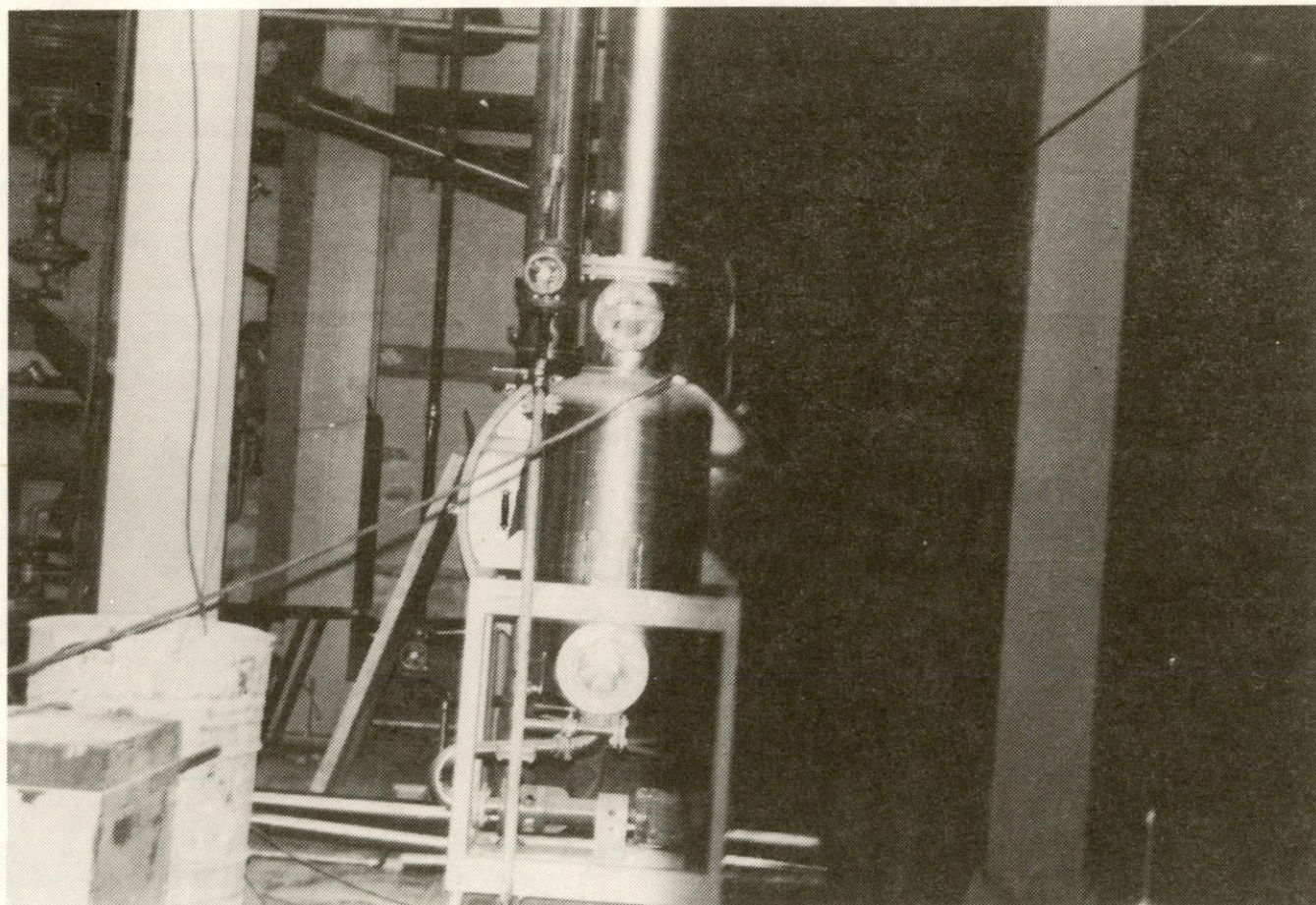
In kje je naša ponudba, naš domet?

Slovenijales je predstavljal dve spalnici Krasopreme in Drvoplasta iz 5. kategorije, LIKO garnituro mize in stolov v masivni izvedbi. Predstavili so tudi komplet stolov in nekaj otroškega pohištva.

Zagrebski EXPORTDRVO se je specializiral na masivno hrastovo pohištvo slavonskega rajona.

Vse je, seveda, izzvenelo nekam skromno, kar pa je zaradi astronomskih cen najetega razstavnega prostora razumljivo.

EF

Detajl iz nove sinteze...

Bilo je pred dvajsetimi leti...

Prve dni po otvoritvi mešalnice v letu 1971 pokrovi še niso bili skrivljeni in zapacani...

Prve dni po otvoritvi mešalnice v letu 1971 — vse je še tako čisto...

Janezek — tudi tokrat resno!

Nekaj o sposobnosti prilagajanja

O učenju te večšine ali o vztrajnem zavračanju o cepljenosti za ali proti.

Dan, kot vsak drug, zanimiv po svoje, napolnjen s telefonskimi klici (o njih kasneje!), obiski strank z jasno izraženimi željami po robi, ki bi morala biti nared že včeraj in raznoraznim zamorskim poslom, ki ti ta dan popestrijo in zapolnijo do vrha. Želje, naročila taka od ohtl'ca pa do tone, nianse, variante, vse pa: zakaj ravno danes, in ne včeraj!?

Vse OK, kupec ima vedno in vse prav, roba ima že skoraj v roki. Vendar ptička je še vedno na veji in ne varno v kletki, saj če je nalog, ni proizvodnje, če je proizvodnja, ni dobavnice in terminal ne dela, če robe ni v računalniku, če je pošta zatajila, če... preveč jih je vsak dan, da bi jim v srce verjel in preveč jih poznam, da ne bi vedel, da se za njimi ne skrivajo Janez, Polde, Micka ali Francelj.

Vsaka podobnost laboratorijskega primera s ta pravo proizvodnjo je zgolj naključna. Da bi zadnji hip potrjeno barvo stočili popoldne, niti slučajno ne pride v poštev, da bi nianso popravili trikrat ali štirikrat na šiht in ne enkrat na tri dni, da bi nalog prispel v obrat isti dan kot naročilo v komercialo itd... našteje dejavnosti, ki so v resni proizvodnji pravilo, se pri nas žal uveljavljajo zgolj kot naključje. Ob vedno bolj kroničnem pomanjkanju surovinske osnove je najlažji in brez prigovora izgovor o pomanjkanju denarja, EDP-jev itd. in ne morda o prekasnem naročilu, prepustitvi dejavnosti posrednikom...

V poplavi organizacijskih predpisov, pravil, dogovorov, zakonov ali priporočil je najlažje ribariti v kalnem in po pravilu skoraj nemogoče odkriti odgovornega.

Čeprav kupca prav nič ne brigajo naši notranji problemi — vprašanje je, če se bo še kdaj vrnil.

— Le najhitrejši bodo preživeli — ne na cesti v Blatni dol, da ne bo pomote!

Najdražja je žal surovina, ki je ni na zalogi, čeprav bi se pod kakršnimkoli pritiskom lahko kdo hvalil, za koliko odstotkov ali kilogramov je v tem smislu znižal zaloge.

Najmanj pa je vredna pisarna polna novega pohištva, montiranega za novega šefa.

Še besedica o telefonskih klicih!

V dobrih starih časih so se v trgovskih in meščanskih šolah učili blagozanstvo, tako da je naprimer trgovec zelo dobro poznal roba, ki jo je prodajal.

Zdaj pa se je (izgleda), prodajna funkcija tako spremenila, da te vede ni več potrebno obvladati.

Kako bi si sicer razlagali dejstvo, da v razvoj dnevno dežujejo telefonska vprašanja o najbolj osnovnih lastnostih, in

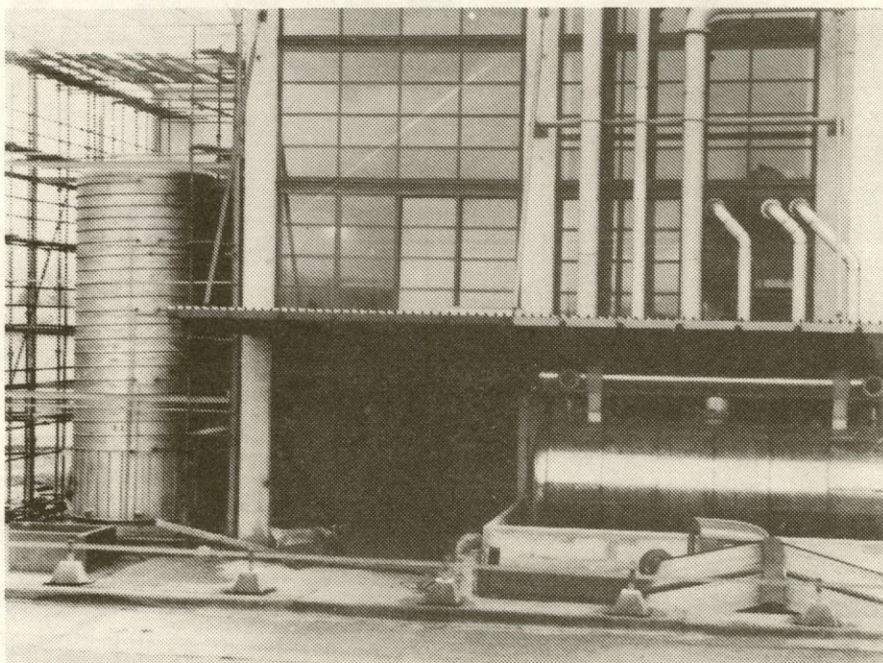
to iz komercialnega sektorja in malo-prodajnih trgovin. Naj za ilustracijo na-vedem le dva:

— s čim naj pobarvam staro barako?

— imam belega kanarčka, pa se tepe z nianso parketa, kaj mi svetujete?

Sic!

EF

Pleskarji na delu...

Odmevi...

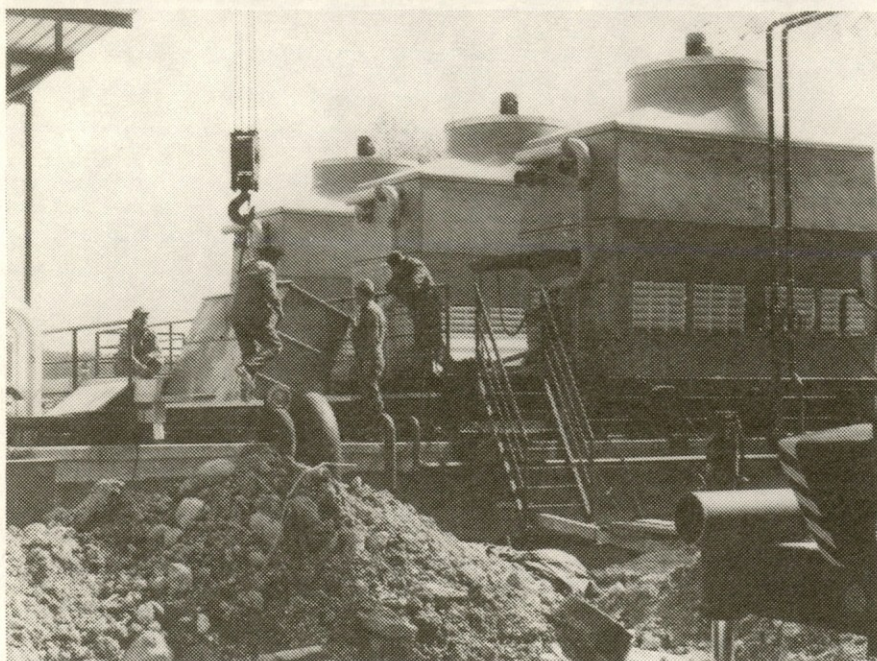
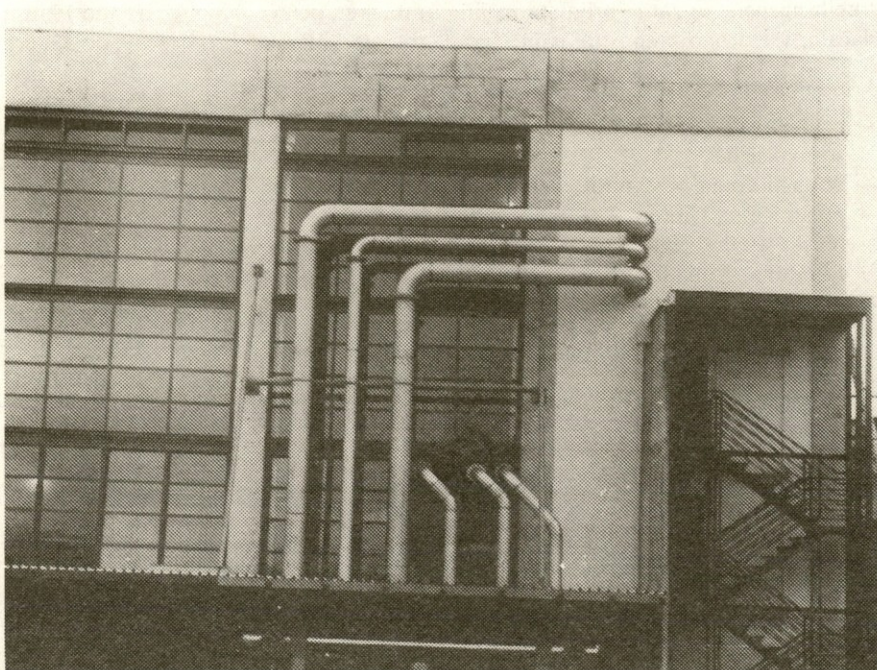
Naš dom na Voglu je za nekatere starejše Colorjevce prava svetinja. Ne samo, da ga redno obiskujejo, ampak ga tudi pomagajo vzdrževati in čistiti. Za red v domu v času večjega obiska obvezno skrbni dežurni. Od njegove doslednosti je odvisno, kakšen red je v domu. Tako kot že rečeno za večino starejših obiskovalcev vedno stopimo v pospravljeno in čisto sobo. Zadnje čase pa se dogaja, da skupine mlajših obiskovalcev (večinoma otrok naših delavcev) dom zapuščajo nepospravljen. Takšnim bomo v bodoče gostoljubje odpovedali.

V dopisu, katerega nam pošilja ena od naših "zunanjih gostij" je zelo ilustrativno napisano, kaj vse se lako dogaja na Voglu, če mladež ni pod potrebnim nadzorom dežurnega. Takole nam je napisala:

"Že dvanajst let smo v mesecu marcu hodili v kočo Železniškega gospodarstva Ljubljana, ki je levo od vašega doma v snegu precej težje dosegljiva. V vseh teh letih si nisem niti slučajno predstavljala, kako lep in velik dom imajo vaši delavci. Toda kaj hitro sem ugotovila, da tega ne znajo dovolj ceniti. Razoča-

ral me je nered in nečistoča. V vsakem možnem kotu je bilo najti praznih kozarcev od ozimnice, praznih steklenic, največ pa je bilo praznih kartonov v katerih domnevam, da se je v kočo prinašala hrana in pijača. Nisem uslužbenka Colorja pa vseeno priporočam koristnikom tega lepega doma, da imajo v bodoče malo več občutka za RED IN ČISTOČO. Priporočala bi mladini, ki tega od doma ni vajena, da drugič pripelje s seboj mamice, da bodo čistile za njimi".

Bardutzky Breda

Montaža naprav za hlajenje tehnološke vode...

Šah

Odlična igra Fadila Lushtaka v Rogaški Slatini

Fadil Lushtaku je uspešno nastopil na močnem hitropoteznem Prvomajskem šahovskem turnirju ROGAŠKA 91. Na turnirju je nastopilo 64 šahistov in med njimi večje število mojstrskih kandidatov in rejtingiranih igralcev. V tako elitni družbi je Lushtaku dosegel izjemen uspeh, saj se je plasiral na odlično 14. mesto in pustil za sabo celo vrsto renoniranih igralcev. Lahko mirno ugotovimo, da je to eden največjih uspehov Colorjevih šahistov na uradnih tekmovanjih. Za nepoučenega opazovalca je to nemara presenetljiv rezultat, vendar smatram, da je ta uspeh le potrditev stalnega napredka, ki ga Fadil kaže že nekaj časa. Šah igra s srcem in z veliko energijo. Nekoliko bolj poglobljen in analitičen pristop k šahu bi ga nedvomno potisnil v še višji kakovostni razred.

Dušan Merlini

V sosesčini točneje "Pri Bencaku" že kar nekaj časa deluje družba z omejeno odgovornostjo "KAŽIPOT". Njen direktor nam je poslal dopis, s katerim nam na kratko predstavlja dejavnost te-

ga podjetja.

Ocenjujemo, da je sicer dopis komercialna ponudba, vendar se spodobi, da ga v prid dobrim sosedskim odnosom in boljši informiranosti bralcev objavimo.

— Nizozemska 7, 8 ali 10 dni (konec maja),

— Švica 4 dni.

Po prvem maju pripravljamo začetni in nadaljevalni teniški tečaj, v poletnem

Dragi Colorčani!

KAŽIPOTI, d.o.o.
Cesta komandanta Staneta 1
61215 Medvode
tel. (061) 612-349

Kmalu bo leto dni, odkar smo sosedje, toda občutek imam, da se še zelo slabo poznamo, zato vam želim na kratko predstaviti dejavnost podjetja Kažipot. Podjetje poleg organiziranja izletov, obiskov sejmov, športnih tekmovanj, razstav, kulturnih prireditev, romanj in verskih srečanj skrbi za organiziranje bivanja v zdraviliščih, gorskih postojankah, obmorskih in zimskošportnih letoviščih doma in v tujini. Za vas organizira strokovna potovanja, vam posreduje letalske vozovnice, priskrbi avtobusne prevoze (za skupine od deset oseb naprej), organizira piknike, družabna srečanja in vse vrste prostočasnih dejavnosti (tečaji, hoja v gore, gobarjenje).

Za vaše slovesnosti vam lahko pripravimo govore, lektoriramo posamezna besedila (po potrebi jih tudi prevedemo), pripravimo slovesne večerje, organiziramo kulturni program...

Kot vidite, je naša ponudba zelo pestra; nekaterih stvari nismo omenili, ker za vas niso zanimive, na kaj smo pa verjetno tudi pozabili.

V sodelovanju z drugimi turističnimi agencijami, predvsem zasebnimi, vam ponujamo zanimive aranžmaje po konkurenčnih cenah, dosegljivih praktično vsakemu, saj je stroške možno poravnati tudi v več obrokih. Ob prijavi več oseb (za potovanja) pa dajemo še poseben popust.

Pri nas lahko dobite tudi programe drugih agencij, se zanje prijavite in jih plačate, vse drugo prepustite nam.

Še nekaj možnosti iz naše ponudbe:

- prvomajski prazniki ob morju, v zdraviliščih,
- dopusti doma in v tujini,
- počitnice na Cipru,
- obiski Prage, Budimpešte, Pariza, Londona, Rima in drugih evropskih prestolnic,
- spomladansko smučanje na Kaninu ali v tujini,
- nakupovalni izleti v München (prve sobote v mesecu),
- tečaji tujih jezikov,
- enodnevni izleti po Sloveniji,

času 7-dnevni izlet v Chamonix z možnostjo vzpona na Mont Blanc, jeseni pa aktivno protibolečinsko terapijo za vse tiste, ki imate težave s hrbtenico in kolki.

Prav gotovo imate tudi svoje želje. Povedali vam bomo, kakšne so možnosti, da se vam uresničijo. Oglasite se, pokličite nas.

Uradne ure:

po., sre., pet.

15. do 19. ure

to., sre., čet.

9. do 13. ure

Ciril Žebovec

ZAHVALA

Ob izgubi moje mame se vsem sodelavcem, ki so jo spremili na zadnji poti, mi izrekli sožalje in mi vsestransko pomagali, toplo zahvaljujem.

Slavka PIČMAN

Danes moderna trgovina, nekoč (leta 1967) pa...